

Hüsnü Solmaz

Bir Göl Bayramı Hikayesi

Benim ODTÜ maceram, yani ODTÜ öğrenciliğim, 5 Ekim 1970 günü yaptırdığım kayıtlarla başladı, 8 Temmuz 1976 günü çıkış belgemi almamla sona erdi. Dolu dolu geçen bir altı yıldır.

ODTÜ'ye başladığımız ilk günden itibaren Eymir adında bir gölümüz vardı. Her yıl Eymir'de göl bayramı düzenlendiği, öğrencilerin ve Ankaralıların kitlesel olarak bu etkinliğe katıldığı söylenirdi. Fakat 12 Mart darbesinin üniversitede yarattığı bir sonuç olarak, yıllarca bir daha böyle bir etkinlik yapılmadı. Ama bu arada özellikle ilk ve sonbahar aylarında pazar günleri yurtlardan otobüsler kalkar, öğrenciler Eymir'e pikniğe giderlerdi. Kürek takımındaki arkadaşların hafta sonları Eymir'de antrenman yaptıklarını herkes bilirdi. Gidenler yüzdüklerini ve hatta balık tuttuklarını ballandıra ballandıra anlatırlardı. Ama ben 1976 yılı 10 Haziran'ına, yani üniversiteden ayrılışımdan bir ay öncesine kadar geçen sürede hiç Eymir'e gitmedim, Eymir'i görmedim.

Birçoğumuzun hatırlayacağı gibi 15 Mayıs 1975 günü başlayan ve '6 aylık boykot' olarak ODTÜ tarihine geçen direnişimiz, 2 Kasım 1975 günü Devrim Stadyumu'nda yaptığımız davullu zurnalı açılışla sona ermişti. Boykotun en önemli kazanımı da Üniversite Yönetimi'nin, öğrenci temsilcileri seçimlerinin yapılmasını ve Öğrenci İşleri Dekanlığı'nın kurulmasını kabul etmesiydi. Nitekim açılışın hemen ardından seçimler yapıldı ve seçilen temsilciler, birkaç ay içinde kırk yıldır hepimizin kısaltılmış haliyle 'ODTÜ ÖTK' olarak hatırladığımız ODTÜ Öğrenci Temsilcileri Konseyi'ni oluşturdu. Seçilen öğrenci temsilcilerinin, Öğrenci İşleri Dekanı'nın da katılımıyla yapılan ilk toplantısında, boykotu başarıyla yöneten ve sonlandıran ODTÜ-DER Yönetim Kurulu oy birliğiyle ÖTK Yönetim Kurulu olarak atandı. Böylece ODTÜ-DER'in son başkanı olan ben, ODTÜ ÖTK'nın da ilk başkanı oldum.

1976 yılının ilk yarısı ODTÜ için özel bir dönemdi. Rektör Sayın Prof. Dr. Tarık Somer'in görev süresi doldu. Bir yılı bulmayan görev süresinde demokrat kişiliğiyle hepimizin sevgi ve saygısını kazanan Sayın Prof. Dr. Ilgaz Ayanak rektör olarak atandı. Ankara ve diğer kentlerde çatışmalar nedeniyle hemen hiçbir üniversitede düzenli eğitim yapılamazken, ÖTK'nın boykotta kaybedilen altı ayın telafi edilmesi ve boykotla elde edilen kazanımların pekiştirilmesi için eğitimin kesintisiz sürdürülmesi politikası doğrultusunda ODTÜ'de barış ortamı hakimdi. Dönemin *Yankı* gibi önemli bir yayın organı bu barış ortamının sihrini anlamak için rektörle röportajlar yapıyor ve kapak sayfasına 'ODTÜ'de Bahar Havası' gibi manşetler atıyordu. Ama öte yandan üniversite içinde etkili olamayan sağ ve faşist güçler de her gün bir bahane yaratıp ODTÜ'yü karalama kampanyalarını sürdürüyordu. Bu tür girişimlerin sonucunda biz ÖTK yöneticileri hakkında tutuklama kararı çıktı. Finaller 9 Haziran Cumartesi günü bitecek ve 10 Haziran Pazar günü de ÖTK öncülüğünde 1970 yılından sonraki ilk Göl Bayramı yapılacaktı. Jandarmanın bizi tutuklamak için yapacağı herhangi bir hareket derslerin kesilmesine, finallerin yapılamamasına neden olabilirdi. Rektörümüzle görüşüp kendisinden Göl Bayramı bitinceye kadar Jandarma'nın herhangi bir tutuklama girişiminde bulunmaması için aracı olmasını istedik. Sanıyorum bu talebimiz bir şekilde kabul edildi ki, o son bir buçuk-iki ay süresince Jandarma bölümler ve yurtlar bölgelerine hiç sokulmadı.

Bu ortamda 10 Haziran Pazar sabahı binlerce ODTÜ'lü ve Ankara'lı Eymir'e akın etti. Ben de yurtlardan kalkan bir mavi otobüsle ilk kez Eymir'e gittim. Otobüs Gölbaşı kapısından girince Eymir'in o yeşil doğasıyla da ilk kez tanışmış oldum. Gün boyu özellikle THBT'nin düzenlediği çeşitli etkinlikler, yarışmalar yapıldı. ÖTK Yöneticisi Uğur Ayken arkadaşımın organizasyonu ile akşamdan gönderilen bir kamyon bira erkenden tüketildi. Bu arada güvenliği sağlamak için gönderildiği söylenen jandarmalar da gün boyu ciğerin etrafındaki kediler gibi Uğur'la benim çevremde dolanıp durdu. Biz de herhangi bir tutuklama girişimine karşı sürekli kalabalıkların içinde bulunmaya çalıştık. Akşamüzeri kalabalığın iyice arttığı bir ortamda paçayı kaptırmadan Hüseyin Avni Tekin arkadaşımın arabasıyla gizlice Eymir'den ayrıldım. Tabii yurda gitmedim. O gece bizi yakalamak için Jandarma yurtları bastı. Yaklaşık kırk elli arkadaşımız gözaltına alındı ve bir ay Mamak Cezaevi'nde misafir edildi. Bu arada resmen aranıyor olmama rağmen o bir ay içinde bölümümde iki ikmal sınavına girdim. Yurtlara gidip ilişigimi kestim. Rektörlüğe gidip çıkış belgemi aldım. Deyim yerindeyse ODTÜ beni korudu, teslim etmedi.

Eymir'le ilk tanıştığım o güne ait bir fotoğrafım yok, ama çekildiği anı hatırladığım aşağıdaki fotoğraf nasılsa arşivime girmiş. Halen zaman zaman görüştüğüm arkadaşlarım, dostlarım.

Ayaktakiler: İlknur Birsal, 'Asker' Haydar, Merih Taymaz. Oturanlar: Hüseyin Duyar, Osman Çoban, Ahmet Asena, İsmail Türker, Rukiye Çiftçioğlu, Necla Emre.

İlginçtir, Eymir'e bir daha yaklaşık on yıl sonra 1987'lerde gidecektim. Ama otuz yıldır da giderek yeşeren doğasıyla Ankara bozkırında nefes aldığım, her fırsatta gittiğim bir yer. Tarık Şengül hocamızın bir panelde söylediği gibi 'ODTÜ'lülerin namusu'.